

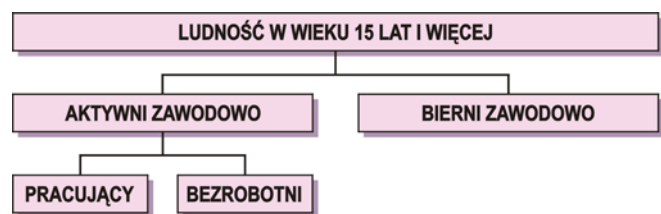
Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w województwie podlaskim jest prowadzone w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych statystyki publicznej. Realizowane jest przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej w cyklu kwartalnym. Podmiotami badania są osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń EUROSTAT-u. Od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania przez okres 12 miesięcy lub więcej (do II kwartału 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej).

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 r.

Podstawowym celem badania jest uzyskiwanie bieżących danych o sytuacji na rynku pracy.

Z punktu widzenia statusu na rynku pracy, ludność w wieku 15 lat i więcej dzieli się – zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz EUROSTAT-u – na trzy podstawowe kategorie: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą kategorię **aktywnych zawodowo**.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały (z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia).

Bezrobotni – osoby w wieku 15–74 lata pozostające bez pracy, aktywnie jej poszukujące oraz gotowe do jej podjęcia w ciągu kolejnych dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się mężczyzn w wieku 18–64 lata i kobiety w wieku 18–59 lat.

*

* *

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys. W niniejszym opracowaniu w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym: „.” (kropka).

Sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W III kwartale 2013 r. w województwie podlaskim ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 887 tys., przy czym zbiorowość osób aktywnych zawodowo liczyła 494 tys., a biernych zawodowo – 394 tys.

Tabl. 1. Aktywni i bierni zawodowo w III kwartale 2013 r.

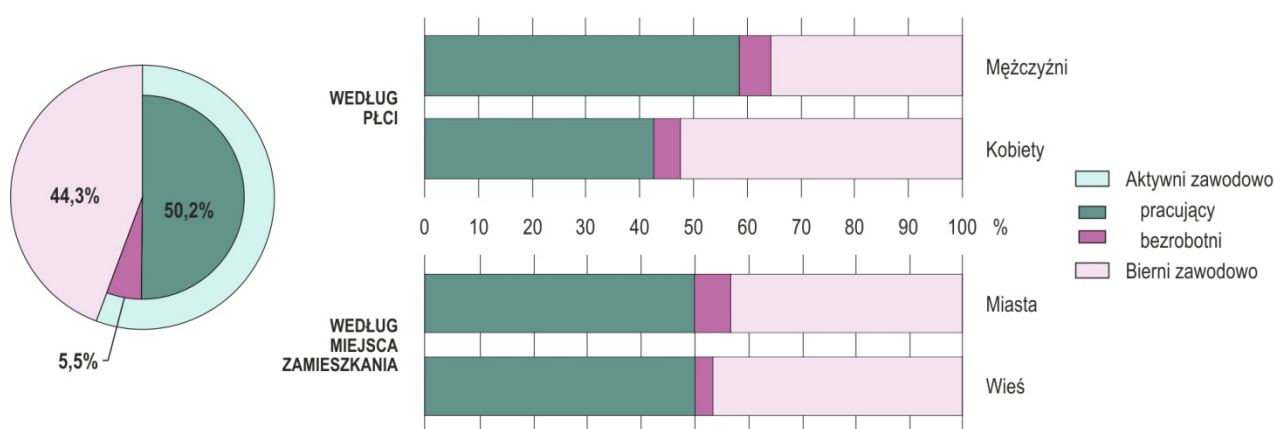
Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
O g ó ł e m	887	494	445	49	394
Według płci					
Mężczyźni	426	274	249	25	152
Kobiety	461	220	196	23	241
Według miejsca zamieszkania					
Miasta	560	318	281	38	242
Wieś	327	175	164	11	152
Według wieku					
15–24 lata	127	39	28	11	88
25–34	141	125	110	14	17
35–44	146	131	123	9	15
45–54	149	127	116	11	22
55 lat i więcej	324	72	68	.	251
Według poziomu wykształcenia					
Wyższe	176	142	131	11	34
Policealne i średnie zawodowe	211	145	130	15	66
Średnie ogólnokształcące	88	40	35	5	48
Zasadnicze zawodowe	173	115	103	11	58
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	239	52	46	7	187

W stosunku do poprzedniego kwartału zarówno liczba osób aktywnych zawodowo, jak i biernych zawodowo utrzymała się na niezmiennym poziomie. Wśród aktywnych zawodowo odnotowano niewielkie zmiany liczebności grup osób pracujących i bezrobotnych.

W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zbiorowość aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 11 tys. (o 2,2%). Było to wynikiem spadku liczby osób pracujących, podczas gdy liczba bezro-

botnych utrzymała się na tym samym poziomie. Populacja biernych zawodowo w omawianym okresie uległa nieznacznemu zwiększeniu.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W III KWARTALE 2013 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2013 r. ukształtował się na poziomie 55,7%, co oznacza, że na 100 osób w wieku 15 lat i więcej przypadało 56 osób aktywnych zawodowo. W porównaniu z poprzednim kwartałem wartość tego wskaźnika wzrosła o 0,1 p. proc., natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego – zmniejszyła się o 0,7 p. proc.

W przypadku mężczyzn analizowany wskaźnik wyniósł 64,3%, natomiast wśród kobiet ukształtował się

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej

Wyszczególnienie	2012		2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
O g ó ł e m	56,4	55,6	55,7	
mężczyźni	65,0	64,5	64,3	
kobiety	48,3	47,3	47,7	
Miasta	57,8	57,5	56,8	
Wieś	54,1	52,6	53,5	

na niższym poziomie osiągając wartość 47,7%. W odniesieniu do poprzedniego kwartału w grupie panów współczynnik aktywności zawodowej uległ obniżeniu o 0,2 p. proc., podczas gdy wśród pań zwiększył się o 0,4 p. proc. Na przestrzeni roku wartość omawianego wskaźnika zmniejszyła się w obu analizowanych grupach. Spadek udziału aktywnych zawodowo wśród mężczyzn w wieku 15 lat i więcej wyniósł 0,7 p. proc., zaś w analogicznej grupie kobiet – 0,6 p. proc.

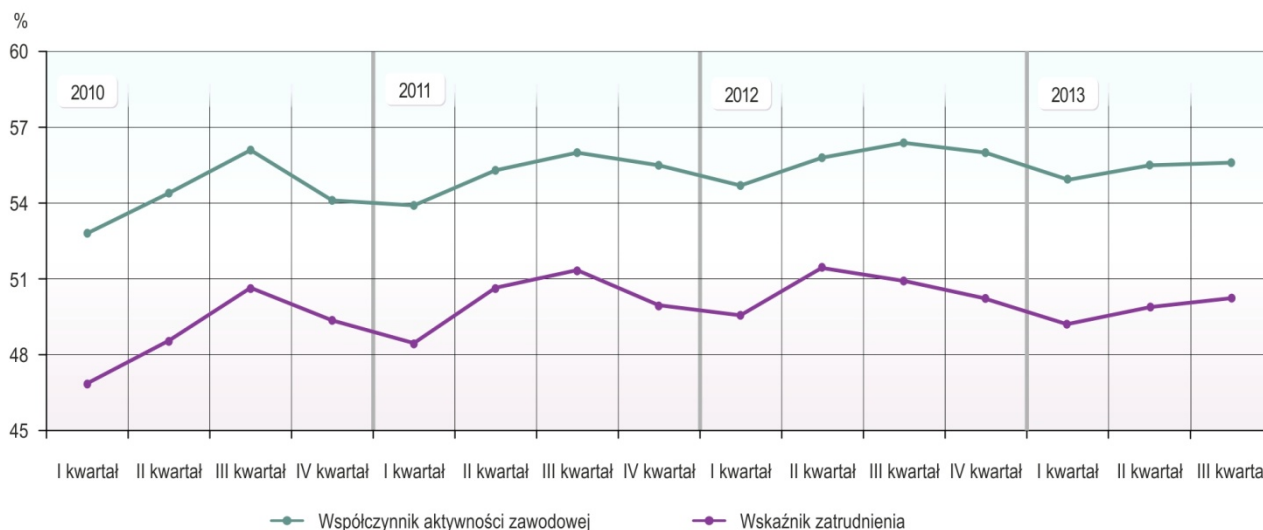
Łączny udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej populacji osób w wieku 15 lat i więcej zamieszkujących w miastach wyniósł 56,8%, natomiast wśród ludności wiejskiej – 53,5%. W stosunku do poprzedniego kwartału omawiany wskaźnik zwiększył się w przypadku ludności mieszkającej na wsi (o 0,9 p. proc.), podczas gdy w miastach odnotowano spadek jego wartości (o 0,7 p. proc). W skali roku zmniejszyła się aktywność zawodowa w obu grupach wyodrębnionych pod względem miejsca zamieszkania. Wśród mieszkańców miast współczynnik spadł o 1,0 p. proc., a w przypadku mieszkańców wsi – o 0,6 p. proc.

Podczas analizy ludności województwa według wieku zaobserwowano, że najwyższy współczynnik aktywności zawodowej wystąpił wśród osób mieszkających się w przedziałach wiekowych: 35–44 lata (89,7%), 25–34 lata (88,7%) i 45–54 lata (85,2%). Najmniejszy udział aktywnych zawodowo odnotowano w skrajnych

grupach wiekowych, tj. w grupie osób 55-letnich i starszych (22,2%) oraz wśród osób w wieku 15–24 lata (30,7%). Współczynnik liczony wyłącznie dla osób w wieku produkcyjnym wyniósł 76,2% i wzrósł w porównaniu z poprzednim kwartałem o 0,7 p. proc., a w stosunku do III kwartału roku ubiegłego – o 0,1 p. proc.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, najwyższą wartość omawianego wskaźnika (80,7%) stwierdzono w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (21,8%) – w populacji osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

Pracujący

W III kwartale 2013 r. w województwie podlaskim zbiorowość pracujących liczyła 445 tys. osób. Osoby te stanowiły 50,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (tzn. na tym poziomie ukształtował się wskaźnik zatrudnienia). W stosunku do poprzedniego kwartału liczebność omawianej populacji nieznacznie zwiększyła się, podczas gdy w skali roku – spadła o 2,4%. W okresie trzech miesięcy o 1,6% wzrosła liczba pracujących kobiet, natomiast w odniesieniu do sytuacji sprzed roku zmniejszyła się zarówno liczba pracujących panów (o 2,4%), jak i pań (o 2,5%).

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, na przestrzeni kwartału liczba pracujących mieszkańców miast wzrosła o 2,2%, a zamieszkujących tereny wiejskie zmniejszyła się o 1,8%. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano spadek liczby pracujących mieszkańców miast i wsi, przy czym był on większy w przypadku osób zamieszkujących tereny wiejskie, dla których wyniósł 5,2%.

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2013 r. ukształtował się na poziomie o 0,3 p. proc. wyższym od zanotowanego w II kwartale br., natomiast w porównaniu z sytuacją sprzed roku był on o 0,7 p. proc. niższy. Wśród mężczyzn wskaźnik zatrudnienia wyniósł 58,5%, podczas gdy dla kobiet – 42,5%. W odniesieniu do poprzedniego kwartału wzrost omawianego wskaźnika zaobserwowano w obydwu grupach wyodrębnionych pod względem płci, przy czym większy dotyczył mężczyzn i wyniósł 0,5 p. proc. Na przestrzeni roku wystąpił spadek wartości wskaźnika zatrudnienia zarówno wśród mężczyzn (o 0,5 p. proc.), jak i kobiet (o 0,8 p. proc.).

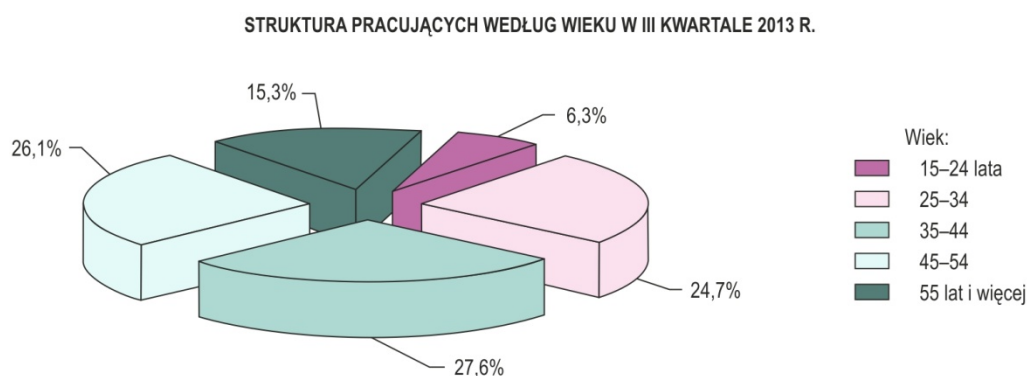
Tabl. 3. Wskaźnik zatrudnienia

Wyszczególnienie	2012		2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
O g ó l e m	50,9	49,9	50,2	
mężczyźni	59,0	58,0	58,5	
kobiety	43,3	42,2	42,5	
Miasta	51,1	50,4	50,2	
Wieś	50,6	48,8	50,2	

W omawianym kwartale wskaźnik zatrudnienia w grupach wyodrębnionych według miejsca zamieszkania osiągnął tę samą wartość w miastach i na wsi (po 50,2%). W odniesieniu do poprzedniego kwartału br. wzrósł on o 1,4 p. proc. w zbiorowości zamieszkującej tereny wiejskie, przy nieznacznym spadku odnotowanym w przypadku ludności miejskiej. W stosunku do sytuacji sprzed roku wskaźnik ten zmniejszył się

w obydwu grupach wyodrębnionych ze względu na miejsce zamieszkania, a większy spadek (0,9 p. proc.) stwierdzono wśród mieszkańców miast.

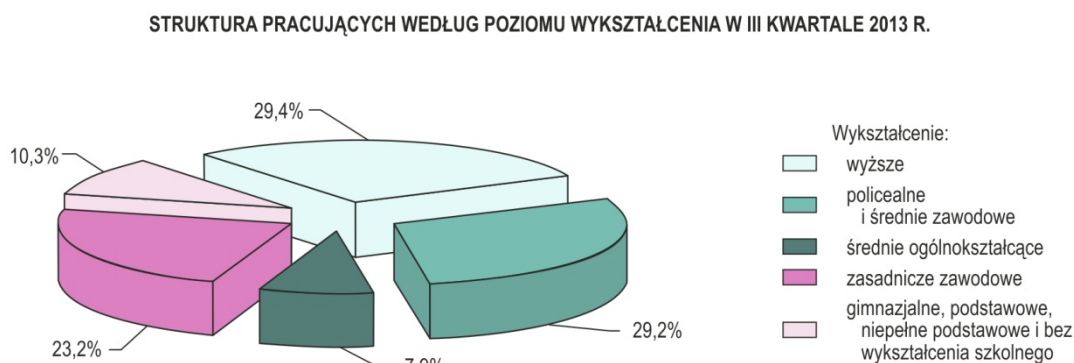
W strukturze pracujących według wieku w omawianym kwartale najmniej liczne były skrajne grupy wiekowe, tj. 15–24 lata oraz 55 lat i więcej. Ich odsetek w ogólnej liczbie pracujących wyniósł odpowiednio 6,3% oraz 15,3%. Udział pracujących z pozostałych przedziałów wiekowych oscylował między 24,7% a 27,6%.

Wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na zróżnicowanym poziomie w zależności od grupy wiekowej. Wśród osób w wieku 35–44 lata wyniósł 84,2%, dla osób w wieku 45–54 lata – 77,9%, a w grupie osób w wieku 25–34 lata – 78,0%. W pozostałych (skrajnych) grupach wiekowych omawiany wskaźnik był znacznie niższy i osiągnął wartość 22,0% wśród osób mieszczących się w przedziale 15–24 lata oraz 21,0% dla osób 55-letnich i starszych. Na przestrzeni kwartału wskaźnik ten zmniejszył się w dwóch najstarszych i najmłodszej z omawianych grup wiekowych, a najwyższy jego spadek dotyczył osób w wieku 45–54 lata i wyniósł 1,6 p. proc. W pozostałych dwóch grupach wyodrębnionych ze względu na wiek odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, przy czym większy wśród osób 25–34-letnich (o 1,8 p. proc.). Na przestrzeni roku stwierdzono wzrost tego wskaźnika w grupie osób 55-letnich i starszych (o 1,4 p. proc.) oraz w wieku 35–44 lata (poniżej 1 p. proc.). W pozostałych grupach zaobserwowano zmniejszenie jego wartości. Spadek przekraczający 1 p. proc. dotyczył osób w przedziałach wiekowych 15–24 lata (o 3,5 p. proc.) oraz 45–54 lata (o 1,7 p. proc.).

W przypadku osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia wyniósł 68,6% i był o 1,3 p. proc. wyższy w stosunku do zanotowanego w poprzednim kwartale, natomiast osiągnął poziom zbliżony do wartości wskaźnika odnotowanego przed rokiem.

W analizowanym okresie struktura pracujących w zależności od poziomu wykształcenia ukształtowała się następująco: 29,4% stanowili absolwenci szkół wyższych, 29,2% to osoby po szkołach policealnych i średnich zawodowych, 23,2% – absolwenci szkół zasadniczych zawodowych. Mniejsze udziały należały do osób bez wykształcenia kierunkowego.

W III kwartale 2013 r. najwyższe wskaźniki zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (74,4%), policealnym i średnim zawodowym (61,6%) oraz zasadniczym zawodowym (59,5%). Najniższy wskaźnik zatrudnienia (19,2%) wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W stosunku do poprzedniego kwartału spadek udziału pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zanotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 3,5 p. proc.) oraz wyższym, zaś najwyższy jego wzrost zaobserwowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 2,5 p. proc.). Na przestrzeni roku nie stwierdzono wzrostu wskaźnika zatrudnienia w omawianych grupach, a największy spadek (o 2,6 p. proc.) dotyczył osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

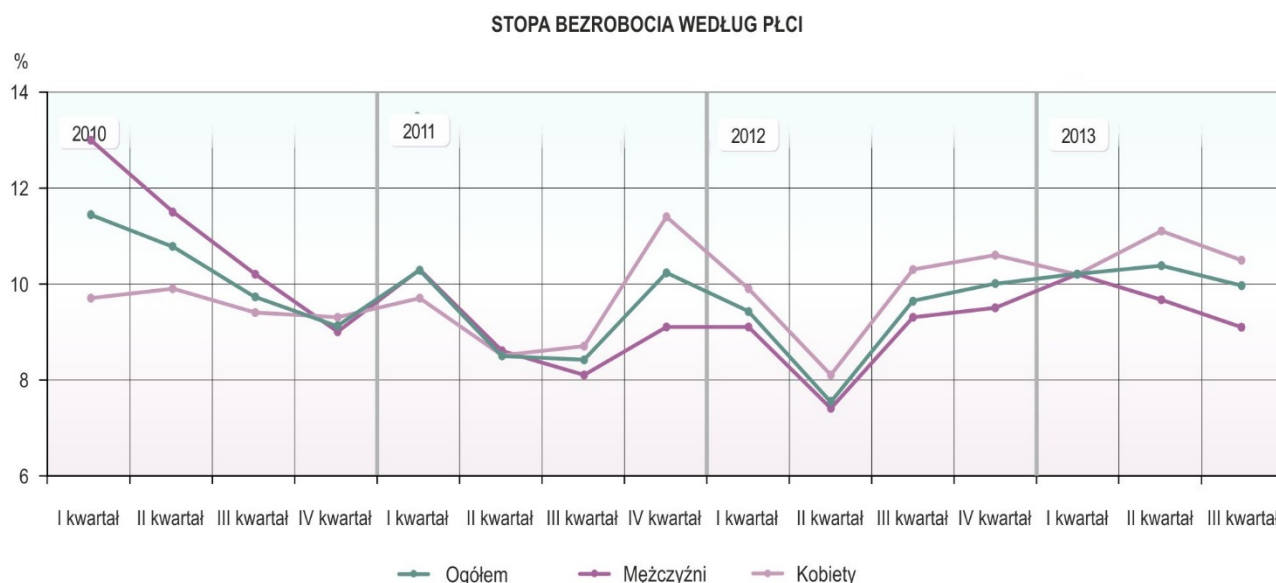
W III kwartale 2013 r. zanotowano 996 osób niepracujących, które przypadały na 1000 osób pracujących, podczas gdy w poprzednim kwartale na 1000 pracujących przypadało 1005 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Była to jednak sytuacja mniej korzystna od obserwowanej przed rokiem, kiedy na 1000 osób pracujących przypadały 963 osoby pozostające bez pracy.

Bezrobotni

W III kwartale br. liczba bezrobotnych wyniosła 49 tys. W stosunku do zanotowanej w poprzednim kwartale zaobserwowano niewielkie jej zmniejszenie. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku liczba bezrobotnych utrzymała się na niezmiennym poziomie. Zarówno w odniesieniu do poprzedniego kwartału, jak i w ujęciu rocznym nastąpiły niewielkie zmiany liczebności grup bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na płeć i miejsce zamieszkania.

Analizując wiek bezrobotnych stwierdzono, że w omawianym kwartale najliczniejszą zbiorowość tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25–34 lata, które stanowiły aż 28,6% ogółu bezrobotnych. Najmniejsza populacja obejmowała osoby 55-letnie i starsze. Udział pozostałych grup wiekowych kształtował się od 18,4% do 22,4%.

W ogólnej liczbie bezrobotnych najwięcej osób legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (30,6%). Mniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym (po 22,4%), a także gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (14,3%). Najmniej osób bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące (10,2%).

Stopa bezrobocia w III kwartale 2013 r. osiągnęła wartość 9,9%. W odniesieniu do poprzedniego kwartału uległa zmniejszeniu o 0,4 p. proc. Jej spadek dotyczył zarówno populacji kobiet, jak i mężczyzn (po 0,6

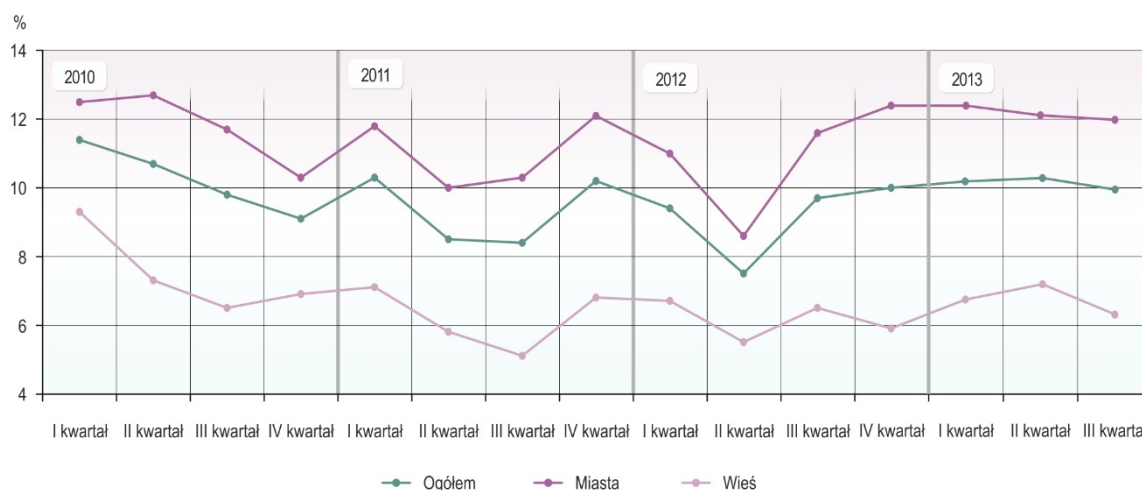
Tabl. 4. Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2012	2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
	w %		
O g ó ł e m	9,7	10,3	9,9
mężczyźni	9,3	9,7	9,1
kobiety	10,3	11,1	10,5
Miasta	11,6	12,1	11,9
Wieś	6,5	7,2	6,3

p. proc.). Na przestrzeni roku wartość stopy bezrobocia zwiększyła się o 0,2 p. proc., przy czym obserwowany wzrost dotyczył wyłącznie populacji kobiet (o 0,2 p. proc.), natomiast w przypadku mężczyzn odnotowano spadek (o 0,2 p. proc.). W rezultacie tych zmian stopa bezrobocia w III kwartale br. w wymienionych grupach ukształtowała się odpowiednio na poziomie 10,5% oraz 9,1%.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, w stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia uległa obniżeniu zarówno w miastach (o 0,2 p. proc.), jak i na terenach wiejskich (o 0,9 p. proc.). W skali roku poziom omawianego wskaźnika zmniejszył się tylko na wsi (o 0,2 p. proc.), podczas gdy wśród mieszkańców miast jego wartość wzrosła (o 0,3 p. proc.). W analizowanym kwartale stopa bezrobocia w grupie osób zamieszkujących tereny miejskie wyniosła 11,9%, a wśród ludności wiejskiej – 6,3% .

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

W III kwartale 2013 r. w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby najmłodsze (w wieku 15–24 lata), wśród których stopa bezrobocia wyniosła 28,2%, natomiast najniższą wartość omawianego wskaźnika (5,6%) zaobserwowano w grupie

Tabl. 5. Stopa bezrobocia według wieku

Wiek	2012		2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
15–24 lata	24,4	23,7	28,2	
25–34	10,5	12,8	11,2	
35–44	8,4	8,0	6,9	
45–54	7,0	7,8	8,7	
55 i więcej	7,6	9,2	5,6	

osób mających 55 lat i więcej. Udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo dla pozostałych przedziałów wiekowych kształtował się następująco: 6,9% – wśród osób w wieku 35–44 lata, 8,7% – w grupie osób w wieku 45–54 lata oraz 11,2% – w przypadku osób w grupie wiekowej 25–34 lata.

W stosunku do poprzedniego kwartału sytuacja na rynku pracy pogorszyła się w dwóch spośród pięciu analizowanych grup wiekowych: w najmłodszej (osoby w wieku 15–24 lata) stopa bezrobocia wzrosła o 4,5 p. proc., a wśród osób w wieku 45–54 lata – o 0,9 p. proc. W pozostałych grupach zanotowano spadek wartości omawianego wskaźnika, przy czym największy – o 3,6 p. proc. – wśród osób 55-letnich i starszych. W skali roku pogorszenie sytuacji nastąpiło w trzech grupach wyodrębnionych według wieku.

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	2012		2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
Wyższe	5,0	5,8	7,7	
Policealne i średnie zawodowe	9,4	9,2	10,3	
Średnie ogólnokształcące	18,2	15,4	12,5	
Zasadnicze zawodowe	12,1	13,0	9,6	
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	9,6	16,1	13,5	

Najwyższy wzrost stopy bezrobocia dotyczył osób mieszczących się w przedziałach wiekowych 15–24 lata (o 3,8 p. proc), 45–54 lata (o 1,7 p. proc.) oraz 25–34 lata (o 0,7 p. proc.). Obniżenie analizowanego wskaźnika odnotowano w grupie wiekowej 35–44 lata (o 1,5 p. proc.) oraz dla osób 55-letnich i starszych (o 2,0 p. proc.).

W przypadku osób w wieku produkcyjnym wartość stopy bezrobocia wyniosła 10,0% i była o 0,6 p. proc. niższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim kwartale. W stosunku do analogicznego okresu 2013 r. nastąpił niewielki wzrost stopy bezrobocia w tej grupie osób (o 0,1 p. proc.).

W III kwartale 2013 r. najniższy odsetek bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo zaobserwowano w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe; stopa bezrobocia dla tej grupy wyniosła 7,7%. Najwyższą stopę bezrobocia (13,5%) zanotowano natomiast wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. W analizowanym okresie wartość omawianego wskaźnika dla pozostałych grup wyodrębnionych według poziomu wykształcenia kształtowała się pomiędzy 9,6% a 12,5%. W porównaniu z poprzednim kwartałem stopa bezrobocia wzrosła wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym (odpowiednio o 1,9 p. proc. i 1,1 p. proc.). W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia nastąpił spadek omawianego wskaźnika (od 2,6 p. proc. do 3,4 p. proc.). W skali roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 5,7 p. proc.) i zasadniczym zawodowym (o 2,5 p. proc.). W pozostałych grupach wydzielonych według poziomu wykształcenia zanotowano wzrost analizowanego wskaźnika (od 0,9 p. proc. do 3,9 p. proc.).

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale 2013 r. zbiorowość biernych zawodowo obejmowała 44,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej i ukształtowała się na poziomie zbliżonym do zanotowanego w poprzednim kwartale, zaś w ujęciu rocznym nieznacznie wzrosła.

W omawianym okresie zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety. Ich odsetek osiągnął wartość 61,2%, przy udziale kobiet w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynoszącym

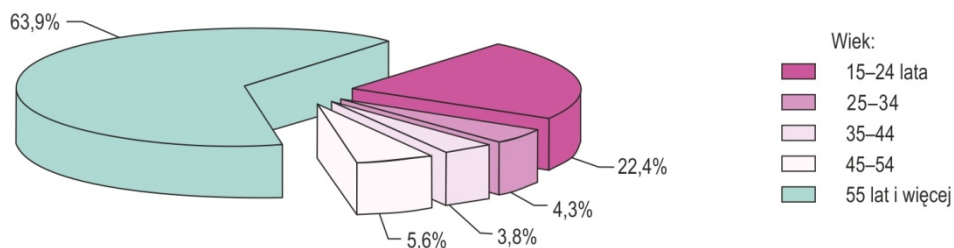
Tabl. 7. *Bierni zawodowo*

Wyszczególnienie	2012	2013	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
w tysiącach			
O g ó l e m	390	394	394
mężczyźni	151	154	152
kobiety	240	240	241
Miasta	234	233	242
Wieś	156	161	152

52,0%. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba biernych zawodowo mężczyzn zmniejszyła się (o 1,3%), a kobiet nieco wzrosła. W porównaniu z sytuacją sprzed roku odnotowano niewielkie zwiększenie liczebności zarówno biernych zawodowo mężczyzn, jak i kobiet.

Rozkład populacji biernych zawodowo ze względu na miejsce zamieszkania nie odbiegał od obserwowanych w poprzednich okresach – w III kwartale br. 61,4% ogółu niepracujących i nieposzukujących pracy mieszkało w miastach. Grupa nieaktywnych zawodowo mieszkańców miast zwiększyła się zarówno w odniesieniu do poprzedniego kwartału (o 3,9%), jak i na przestrzeni roku (o 3,4%). Wśród biernych zawodowo zamieszkujących tereny wiejskie zaobserwowano odwrotny trend: w stosunku do II kwartału br. ich liczebność zmniejszyła się o 5,6%, a w stosunku do sytuacji sprzed roku – o 2,6%.

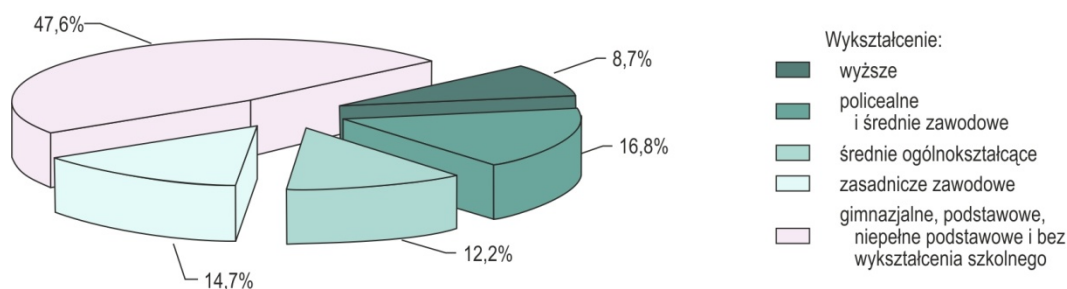
STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG WIEKU W III KWARTALE 2013 R.

Analiza struktury biernych zawodowo według grup wiekowych w omawianym kwartale wykazała najliczniejszy udział osób 55-letnich i starszych (63,9% ogólnej ich liczby) oraz w wieku 15–24 lata (22,4%). Udziały każdej z pozostałych grup wiekowych w strukturze biernych zawodowo kształtowały się na poziomie poniżej 6%. Najmniejszy odsetek w omawianej zbiorowości należał do biernych zawodowo w wieku 35–44 lata.

Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 38,1% ogółu ludności biernej zawodowo w wieku 15 lat i więcej. Ich udział był o 1,5 p. proc. mniejszy niż w poprzednim kwartale, a o 1,6 p. proc. niższy od zanotowanego w III kwartale 2012 r.

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2013 R.

Z punktu widzenia poziomu wykształcenia, największy udział w omawianej zbiorowości należał do osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz bez wykształcenia szkolnego (47,6%). Najmniejszą grupę, obejmującą 8,7% ogółu biernych zawodowo, stanowiły osoby z wykształceniem wyższym. Udziały pozostałych grup kształtowały się w granicach 12,2% – 16,8%.

Główną przyczynę bierności zawodowej w III kwartale 2013 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiła emerytura. Była ona głównym powodem braku aktywności zawodowej w przypadku 54,6% ogółu biernych zawodowo. Pozostałe najczęściej wymieniane jako główne przyczyny bierności zawodowej to: nauka i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (20,3%) oraz choroba lub niepełnosprawność (10,4%).